

Çorum Havadisleri :

Çorum Halkevinin

Bir Aylık Çalışması

1 — Tarih gezisi : Danın, Elvançelebi köylerinde 7 kişi tarafından tedkikleri,

2 — Evimiz salonunda yapılan merkez baytarı bay İsmailin kızı Nezihenin nikâh töreni,

3 — Köy kâtipleri toplantısı, meslekleri hakkında görüşmeler,

4 — Haftada iki saat olmak üzere bir ayda 4 saat dahiliye mütehassısı Selim Çapa tarafından zehirli gaz dersi verilmiştir,

5 — 10/11/938 perşembe günü öğleyin radyo ile Būdük Önderimiz Kamal Atatürkün ölüm haberi,

6 — 18/11/938 cuma günü Atatürkün cenaze merasimine iştirak için Ankaraya giden heyet,

7 — 21/11/938 pazartesi günü saat 8,80 dan 13 e kadar evimiz salonunda ve önünde radyo ile binlerce halk Ankarada yapılan cenaze merasiminin takibi ve saat 13 de bütün memurin, talebeler, halk toplu bir halde abideye ve oradaki yapılan merasim, yakılan meşaleler, nöbetçiler,

8 — 28/11/938 pazartesi, 30

çarşamba 1/12/938 perşembe günleri evimiz salonunda yapılan meclis umumi azası seçimi toplantısı,

9 — Evimiz müzik dersine haftada iki saat olmak üzere müzik öğretmeni Sadi Leblebici tarafından 27 öğrenciye ders verilmektedir,

10 — Evimiz almanca dersine haftada iki saat olmak üzere Ortaokul yabancı dil öğretmeni Halil Fehmi tarafından 15 öğrenciye ders verilmektedir,

11 — Evimiz muayene evinde her gün bir mütehassıs tarafından muayene edilmek üzere bir ayda 28 hasta muayene edilmiştir.

12 — Haftada iki saat olmak üzere evimiz bando öğretmeni tarafından 7 talebeye piyano dersi verilmektedir,

13 — Haftada iki saat olmak üzere ortaokul yabancı dil öğretmeni Halil Fehmi tarafından 28 öğrenciye fransızca dersi verilmektedir,

14 — Evimiz nezareti altında her gün muntazaman 100 fakir ilk okul talebelerine öğle yemeği verilmektedir.

ÇORUMLU

Çorum Halkevi Dil, Tarih ve Edebiyat komitesi çıkarır

Yıl: 1 15 Birinci ve İkinci Kânun 939 Sayı: 9-10

İÇİNDEKİLER

		Sahife
1 — Yeni İlbayımız	Çorumlu	288
2 — Onuncu asırda Çorum	H. T. Dağlıoğlu	289
3 — Mustafa Vazıh Çorumludur	İhsan Sabuncuoğlu	292
4 — Çorumun 350 yıl evvelki mahalle adları	Neşet Köseoğlu	296
5 — Halk türküsü derlemeleri	Sadi Leblebici	305
6 — Sevgili Atam	Recep Rahmi Tanyel	311
7 — Âşık Haydar köşesi	Âşık Haydar	313
8 — Kırşehirli Şair İlhami	Cevdet Hakkı Tarım	314
9 — Çorum Manileri	Eşref Ertekin	316

MESUL MÜDÜR : Eczaacı Bedri Bilginer.

ÇORUMLU

Çorum Halkevi Dil, Tarih ve
Edebiyat komitesi çıkarır

Yıl : 1 15 Birinci ve İkinci Kânun 939 Sayı : 9-10

Yeni İlbayımız

Süreyya Yurkaku/ tekaüde sevkedilerek yerine İstanbulun genç ve çalışkan Emniyet Direktörü Salih Kılıç Çorum ilbaylığına tayin edilerek işe başlamıştır.

Çorum, umumî âlemlle münasebeti ancak Cümhuriyet devrinde başlamış bir muhittir.

Bu sebeple gerek Çorum kasabası ve gerek kazaları her sahada büyük çalışmalara pek muhtaçtır.

Bu durumu az zamanda yakından kavrayan ilbayımıza sonsuz başarılar dileriz.

(ÇORUMLU)

Onuncu Asrı Hicride Çorum

Hikmet Turhan Dağlıoğlu

Bu makalemizle Çoruma aid altı vesika daha neşrediyoruz [1] Bu vesikaların hepside onuncu hicret asrına yani milâdî onaltıncı asra aiddirler. Bu vesikalar, Çorumun inzibat ve asayişine dair hükümlerden ibarettir. 16 ncı asrın sonlarına doğru Anadolunun yer yer eşkıya baskınlarına uğradığı ve bilhassa orta anadolunun Kızılbaş hareketlerine sahne olduğunu bu hükümler bize pek açık olarak göstermektedir.

Neşrettiğimiz vesikalardan birincisi Çorum beyi Yusuf beye yazılan bir hükümdür ki 984/1576 tarihlidir ve Çorum sancağı kasaba ve köylerinde oturan Türklerin at beslememeleri ve silah kullanmamaları hakkındadır. Çorum sancağında asıl yerli sekeneyi teşkil

[1] Bu sayımızda müderecatın çokluğu ve makalenin biraz geç gelmesi sebebiyle ancak vesikalardan birisi dercedilebilmiştir. Mütebakisi (11) inci sayımızda neşredilecektir.

eden yerli halkın Türk oldukları ve bunların kızılbaş oldukları hükümde tasrih edilmekte ve bunların at beslemeleri ve hele silah kullanmaları menedilmektedir.

İkinci vesika ise (Eğri sipah) ismindeki bir softanın yakalanması hakkında olup 1576/984 tarihlidir.

Bu adamla avenesinin tutulmuş olduğu halde sonradan salıverilmiş olmaları dikkate şayan görülmüş ve ve sancak beyinin azledileceği hükümde tasrih edilmiştir. Rüşvet ve haksızlığın ne büyük rol oynadığını bu vesika bize pek açık olarak göstermektedir.

Üçüncü vesika ise Çorum sancağında yakalanan eşkıyanın bir kısmının küreğe konması, bir kısmının da Kıbrıs adasına sürülmesine dairdir. Hüküm 1575/982 tarihli olup Çorum beyi Mahmud beye hitaben yazılmıştır. Çorum sancağında yakalanan eşkıyanın Kıbrıs'a gönderilmesi bir mesele olmuştur. Bunları Kıbrıs'a kimse

götürmek istememiştir. Timar sahipleri ve kale askerleri bu hususta teallül ve inad eylemiştir.

Kıbrıs adasının fethinden sonra adayı iskân etmek Osmanlı imparatorluğunun esas siyasetinden biri olmuştur. Adaya, Türkleştirmek üzere muhtelif yerlerden bir çok aşiretler gönderilmiş, bundan başka olarak Anadolu ve Rumelinin muhtelif yerlerinden cezalı ve sabıkalı insanlar sürülmüştür. Fakat bu hususta pek çok haksızlıklar da yapılmıştır.

Dördüncü vesika Kızılbaşlar hakkında olup 1575/985 tarihlidir. Vesikanın altındaki bir kayıdden anladığımıza göre bu devirde Çorum beyi (Hacı Ahmed paşa) isminde bir zattır.

Çorum sancağında (طومی) kariyesindeki Kızılbaşların tedibi ve bunların âyinlerinin meni zaman zaman devleti hakikî bir şekilde uğraştırmıştır.

Beşinci vesika ise Çorum sancağındaki kasaba ve köylerde bulunan Türklerin silâh kullanmalarına ve ellerindeki silâhların toplanmasına dair olup 1575/985 tarihlidir. Bu vesika, neşrettiğimiz birinci vesikayı tekid mahiyetindedir.

Altıncı vesika ise Çorum kalesinde mahpus olan eşkıyaya dair olup 1577/985 tarihlidir. Çorum ve çevresinde eşkıyalık edenlerden bir kısmı hükümet kuvvetleri tarafından yakalanarak Çorum kalesine hapsedilmiş ve geri kalan kısmının da yakalanması için tedbirler alınmıştır. Bu emirde Çorum beyi Hacı Ahmed paşaya hitaben yazılmıştır. Yol kesip ortalığı kasıp kavuran eşkıyalar bu devirde ciddî bir tehlike arz ediyorlar. Ve hükümet kuvvetleriyle yer yer çarpışıyorlardı. 16 ncı asırda Anadolunun bu kadar perişan bir hale düşmesindeki sebep ve âmiller tahlil edilecek olursa en başta hükümetin milleti fena bir şekilde idare etmesi, rüşvet ve zulmün ilerlemiş bulunması ve fena memurların işbaşına getirilmiş olmaları keyfiyetleri görülecektir.

982 senesinden 985 senesine kadar Çorumda üç sancak beyinin değişmiş olması dikkat gözü müzü üzerine çekmeğe kâfidir. Mahmud, Yusuf beylerle Hacı Ahmed paşa bir birini müteakıp Çoruma gelmiş üç sancak beyidir.

Muhakkak olan bir şey varsa Çorumun 16 ncı asır sonlarına doğru cidden müşkil anlar geçir-

miş olması keyfiyettir. Bir taraftan zelzele, bir taraftan da eşkıya bir taraftan da hükûmetin fena idare tarzı memleketi harap etmiştir. Bu hallerin her zaman ibret

ve ehemmiyetle göz önünde bulundurmak yalnız tarihi bir hakikatı öğrenmek bakımından değil hadiselerden de ibret almak bakımından çok istifadelidir,

Mustafa Vazih Çorumludur

İhsan Sabuncuoğlu

Amasyada uzun müddet müftülük etmiş, oraya aid tarihçeleri ilk defa toplamış ve bir çok da eserleri mevcut bulunmuş olan Mustafa Vazih her ne kadar (Amasi) diye anılmış isede mahalli ikametinin Amasya olması sebebiyle bu isimle yadedilmiş ve fakat yapılan araştırmalara göre aslan Çorumlu olduğu anlaşılmıştır.

Çorumumuzun yetiştirmiş olduğu büyüklerden Çorumlu Karamüftü (1) oğlu ailesine karabeti bulunduğu da söylenen Musfafa Vaziha aid araştırmalar yapıldı.

Halen Amasyada Tapu Başkâtibi olan M. R. Sabuncuoğlu elile ve Çorumda kitapsaray memuru Eşref. Ertekin yardımıyla muhtelif notlar toplandı. Geçenlerde müsamere ve konser veril-

[1] Çorumlu Kara müftünün mezar taşında (Kara müftü denmekle meşhur elhac Abdülkadir bin Hacı Mehmed,.. 1201) diye yazılıdır.

mek üzere Merzifona giden Halk-evimiz mensublarından Sadi Leblebici de Mustafa Vazih'in ötedenberi aramakta bulunduğumuz (Belâbilürrasiye firiyazımeailül amasiye) isimli kitabını bularak emaneten getirmiş olduğundan görebilmemiz fırsatı hasıl oldu. Bu muhtelif notları Çorumlumuza nakletmek işi de bize verildi.

Mustafa Vazih hicrî 1177 de doğmuş, Amasyada müftü iken 1247 de ölmüş ve babasının yanına gömülmüştür.

Belabilirraziye firiyazı meseilülamasiye isimli kitabının mukaddemesinde (Validimacidim zevilmahasin velmahamidim Çorumlu elhac Kara İsmail efendi) diye kaydediyor. Ve 160 ıncı sahifesinde de babasının Çorumlu Kara İsmail efendi olduğunu yazıyor. Bu Kara İsmail efendi Çorumda Kürkçü oğulları ailesinden

bir kız ile evlenmiş. Mustafa Vazihın anası da Çorumlu bulunmuştur.

Babası Kara İsmail efendi Amasyada Sungurlu isimli medresede müderrislik ve uzun müddet müftülük yapmış ve müftü iken H. 1198 de ölmüş Amasyada şamlar denen yerde Alagöz baba makberesine konmuştur. (Emsiletül feres) adlı kitabın da müellifi bulunmuştur. (2)

Mustafa Vazihın babası Kara İsmail efendinin babası ise Aşir efendidir ki bu da Amasyalı Ali efendi diye Osmanlılardan İkinci Bayazid [han] zamanında şöhret alan Alâeddin Ali neslinden bulunmuştur.

Bu Ali efendinin o zamanlar Amasya nahiyelerinden sayılan Çorum kasabasından olduğu ve Bayazid hanın şehzadelğinde Amasya sancağında bulunuyor iken imam edinip arkasında namaz kıldığı ve babası Fatih Mehmedhan

[2] Halen Çorumda Kara İsmail efendi oğulları diye yadedilen ailenin mensup bulunduğu Kara İsmail efendi başka bir zattır. Bu ikinci Kara İsmail efendi H. 1300 den evvel Madan oğlunun Çoruma müftülüğü sırasında Kırklar medresesinde müderrislik yapmış ve Çorumda ölerek Dutdede mezarlığına defnedilmiştir.

dan rica ederek Gümüş kasabasındaki medresenin müderrisliğini aldığı, tahta geçmesinden sonra Engüryeye kadı tayin ederek Akmedrese müderrisliğini ana verdiği ve yine o sıralarda Bayazid hanın Mısır Sultanı Kayıtbayla arası açık olduğundan aralarını bulmak üzere Ali efendiyi Mısıra elçi gönderdiği ve Ali efendinin Mısırdan muvaffakan avdetten sonra 897 de Anadolu kazaskeri olduğu ve 907 tarihinde bu vazifeden alınarak yevmi 100 akça vazife bağlandığı ve yine bu sıralarda Bayazid han ile oğlu Korkud'un araları açıldığından beyinlerini bulmak üzere tayin olunup avdette gözlerinin kaldığı ve 927 H. de vefat eylediği Çorum kitapsarayında mevcut Şekaiki numaniye tercemesinin 323 sahifesinden öğrenilmektedir.

Mustafa Vazih Gümüşhaneli Ebubekir ve Şeyhzade Abdullah Vecihi nam âlimlerden icazet almış ve Amasyada Sungurlu medresesine babasının vefatından sonra müderris olmuş ve yine babasının yerine Amasya müftülüğüne tayin edilerek fasılalarla bu vazifeyi yapmış ve şehüslâm Salih zadenin meşihatı zamanında bil-

imtihan iptidayı dahil rütbei ilmiyesini ihlâl etmiş, gayri matbu bir çok telifatı da bulunmuştur. Riyaziamasiye kitabında şerhülezan delâülcenan dudrivazıhbeyah Belayıvazih safayılâyih tercemei kadihemadan minhekâyatı gülüstan namlarında eserleri bulunduğunu işaret eyliyor.

Bahsi geçen Belabilirraziye firiyazı mesailül amasiye isimli kitabını 1239 tarihlerinde Sivasta vali bulunan Köse Mehmed paşanın Amasyaya gelişini tebcilen yazmağa başladığını mukaddemesinde söylüyor. Ve Amasyanın sularına ahvali sabıkasına muşereti hayatına aid hatıralarını fetva şeklile kaydediyor.

Mustafa Vazih menfa hayatına da düçar edilmiştir. Ki 1234 senesinde Amasyada zuhur eden bir fitnede masum olduğu halde alâkadar gösterilerek limiye nefyine irade çıkmış ve masadan uzaklaştırılmıştır. Bu nefyine kendisi (pekceğadir) cümlesini tarih düşürmüş ve suret ve esbabı nefyini mesnevi tarzında manzum bir eserinde bütün tafsilâtile izah etmiş bu eser 39 sahifeden ibaret bulunmuştur, Kendi ifadesine göre her hangi bir sebeple Amasya

valiliği inhilâl etmiş o sırada Amasyada Hacı Yusuf zade denmekle maruf bir zat idarî ve ahlakî kabiliyetinin yüksekliğine binaen valiliğe geçirilmiş idareyi eline alan bu zat o zamanki idare sistemlerine ve adalet telakkilerine uygun bir şekilde ifadeyi memuriyet etmekte iken bazı mütegalibelerin hasedini pesmeye takımlarının tuğyanını badi olmuş vali nasbında alâkadar olan zevatın gazabı şahaneye uğramaları sırasında Mustafa Vazih efendinin de limniye nefyine irade çıkmıştır. Yine kendisinin söylediğine göre nefyedildiği gün ortalık gayet soğuk ve etraf kar ve buzlarla kapalı bulunmuş iki günde Amasyadan Merzifona gitmiş, Merzifon ahalisi hüsnü istikbal göstermiş ve bir hafta kadar müsafiretten ozaman müsellim unvanını alan Amasya valisinin işarı üzerine nefyine memur olan çavuşun tazyikile Çoruma gitmek üzere Merzifondan ayrılmış ve yolda halen mevcut olan dip Hacıköyüne geldiklerinde, Sivasta bulunan Zaralı zade Lütfullah paşa bir tatar göndererek Sivasa istetmiş olduğundan Çoruma getirilmeyerek Sivasa gitmiş ve bir

8
müddet Sivasta kaldıktan sonra menfası değiştirilerek Tokatta ikamete memur edilmiştir.

Tokadda epeyce zaruret çektiği ve kendisin çok borçlu olub Amasyada bir çürük evinden başka bir şeyi olmadığından dolayı

ne suretle borcu alacaklarına cevap vereceği endişesini taşıdığı şiirlerinde bertafsil münderiç bulunmuştur. Tokadda bir sene kadar ikametinden sonra afvine irade istihlal edilmiş ve Amasyaya dönmüştür.

Çorumun 350 yıl evvelki ile bugünkü Mahalle adları hakkında bir araştırma [1]

Neşet Köseoğlu

Geçen sayılarımızda Çorum köy adlarının bu günkü şekillerini tesbit eden cedvelleri neşretmiştik. Eski köy adları ile bunlar arasında mukayeseler yapmak imkânı eski sicillerden derlenen köy adlarını yazarken mümkün olabilecek tir. Bunları diğer bir makalenin mevzuu yapacağız. Bugün yalnız Çorumun mahalle adlarını tedkik edeceğiz. 1240—1252 tarihleri arasında tutulan sicil kayıtlarına ve seferi,

[1] Bu adlar, (1240—1252) tarihlerine aid vekayi ve hadiseleri tesbit eden şerî mahkeme sicillerinden derlenmiştir. Bu suretle (1003—1005) tarihli sicilden yapılan derlemelerle bu günkü mahalle adları üzerinde araştırmalar yapmak ta mümkün oldu.

hazerî olarak yapılan salgın cedvellerine göre Çorumda aşağıda isimleri yazılan mahalleler olduğu anlaşılmıştır :

Akpınar (2)

Devehane (3)

Mazlum oğlu Hüseyin (4)

[2] Bu mahalle 100 yıl önceli sicilde olduğu gibi bu gün de vardır. (1004 H.) tarihli sicilde de görüldü.

[3] Bu mahalle bu gün yoktur. Şimdiki şeyhlar mahallesine idhal edilmiştir. Halk arasında isim hâlâ yaşamaktadır. Bu isimde aynı mahallede bir cami de vardır. (1004 H.) tarihli sicilde de tesadüf edilir.

[4] Bu mahalle bu gün (Kundistan) denilen mahalle içindedir. Bu isme on yıllık vukuat arasında yalnız bir yerde tesadüf edildi. Buna nazaran esaslı bir mahalle olmadığı anlaşılıyor.

Medrese (5)
Hacı Yusuf (6)
Hacı Geven (7)
Hacı Davud (8)
Defterdar (9)
Burhankethuda (10)

[5] Bu gün de bu mahalle vardır. Muzaffer paşa camii de bu mahallededir. Bu caminin yanında bir de medrese vardır ki buna izafetle medrese mahallesi denilmiştir.(1004 H.) tarihli sicilde tesadüf edilir.

[6] Bu gün de vardır. 1004 tarihli sicilde de bu isimde de mahalle adına tesadüf edilmiştir.

[7] Bu ad mahalle olarak halen de yaşamaktadır. 1004 H. tarihli sicilde Hacı Geyvan olarak yazılıdır.

[8] Bu isimde mahalle adı olarak bu gün de yaşıyor. 1004 H. tarihli sicilde bu isme tesadüf edilmedi.

[9] Bu gün yalnız Şeyh Eyyüb mahallesinde bir cami adı olarak yaşamaktadır. 1004 H. tarihli sicilde de bu isme raslanmadı.

[10] Bu gün bu mahalle Burhankâhya adı ile anılmaktadır. Bu isim 1004 H. tarihli sicilde de vardır. Buraya aynı zamanda Hatıp mahallesi de derler. Halk arasında

Kubbelü (11)
Accelisani (12)
Acceliulâ (13)
Hacı İshak (14)
Nurullah (15)

şu rivayet vardır. Osmanlı devrinde bu mahalle yerinde Hatıp Burhan adında birisi bir ev yaptırmış ve bütün akrabasını buraya toplamış. Bir çok evler yapılmıştır. Bunun Çorum tabirile şehir kâhyası olması ihtimali vardır.

[11] Kubbeli şeklinde bu gün de yaşıyor. 1004 H. tarihli sicilde de Kubbeli şeklindedir.

[12, 13] Bu iki ad mahalle adı olarak bu gün de yaşıyor. 1004 H. tarihli sicilde bu isimlere tesadüf edilmemiştir. Yalnız Etcî Ali adı vardır. Zamanla tahrife uğrayarak bu hale geldiği düşünülebilir.

[14] Aynı şekilde bu gün de vardır. Buna 1004 H. tarihli sicilde de tesadüf edildi.

[15] Bu günde bu isim vardır. 1004 H. tarihli sicilde Yenice Nurullah adlı bir mahalle vardır. Bu olsa gerek. Bu mahalle 1000 H. tarihlerinde Sivas eyaleti malî işler müfettişi Hayrünnas bin Nurullahın oturdukları mahalledir. Bunu Mahmud ve Ahmed adında iki de kardeşi vardır.

Hacı Nurullah (16)
Şeyh Eyyub (17)
Çiriş (18)
Pazar (19)

[16] Bu isimde bu gün mahalle adı olmadığı gibi başka bir ad da yoktur. 1240—1252 tarihleri arasındaki sicillerde bu iki mahalle ayrı ayrı olarak gösterilmektedir. Buna nazaran aynı isim olmadığı anlaşılıyor. Bu ad 1004 H. tarihli sicilde de vardır.

[17] Bu gün de vardır. 1004 H. tarihli sicilde de görüldü.

[18] Bu mahalle bu günde vardır. 1004 H. tarihli sicilde de görüldü. Halk ağzında bu mahalleye dair şu sözler söyleniyor: Hacı Kemal adında zengin bir dikici ustasının yüzlerce çırağı varmış. Bunlar dikilecek sarı pabuş ve mestlerin çirişlerini yaparlarmış. Bunların hepsi aynı mahallede oturdukları için bu ad verilmiştir. Hacı Kemal de bu mahalleye defnedilmiştir. Sonradan bu mahalle ikiye ayrılmış birisine Hacı Kemal denilmiştir.

[19] Bu günde bu isimde mahalle vardır. 1004 H. tarihli sicilde bu isim yok.

Uç (20)
Gülâbibey (21)
Şeyhlar (22)
Karamançavuş (23)
Çöplü (24)

[20] Bu mahalle bu günde vardır. Kasabanın şimalindedir. Bu mahalle eskiden uçta iken bu gün âdeta ortada kalmıştır. 1004 H. tarihli sicilde tesadüf edilmedi.

[21] Bu mahalle bu günde vardır. 1004 H. tarihli sicilde de görüldü.

[22] Bu mahallede bu gün vardır. 1004 H. tarihli sicilde de görüldü.

[23] Bu ad bu gün dahi mahalle adı olarak yaşıyor. Bu isme 1004 H. tarihli sicilde de rastlandı.

[24] Bu adlı bir mahalle bu gün de vardır. Bu mahalle Çorumun en eski mahallelerinden biridir. Çöplü bey adına izafe edilmiştir. Bunun dedesi sancıdır.

«Çorumlu» nun ilâvelerinde bu sülâleye aid bir çok vesikalar neşredilmiştir. İleride ayrıca bir tedkik bu sütunlarda görülecektir. Bu mahalle adı bu sülâlenin adıdır. Çöplü çelebi veya beyin mezarının da bu mahallede olduğu söyleniyor. Maalesef me-

Depecik (25)

Hacı Kemal (26)

Çakır (27)

Sağrıci (28)

zar tasında bir yazıya tesadüf edilmiştir. Bu sülâle 750 H. tarihinden beri Çorumda oturmaktadır. Paşaköy ve beydili ile daha bir çok kura ve mezari bu aileye aittir. Bu gün çöplü sülâlesi adını değiştirmeden yaşamaktadır. Bu isim 1004 H. tarihli sicilde de vardır.

[25] Tepecik eski mahallî şiveye göre değişmiştir bulunduğu yer ufak bir tepedir. 1004 H. tarihli sicilde de vardır.

[26] Bu günde aynı adı muhafaza etmektedir. 1004 H. tarihli sicilde de vardır. Buna aid bilinenler kaydi ihtiyatla Çiriş mahallesine aid notta yazılıdır.

[27, 28] Bu günde aynı adla anılıyor. 1004 H. tarihli sicilde de aynı adlara tesadüf edildi. Sağrıci mahallesinde eskiden ulak atlarına - posta tatarlarının atları - bakanlar varmış. 1004 H. tarihli sicille göre posta otlarını baktıkları ve timar ettikleri için bu isim verilmiştir.

Sancakdar (29)

Yavruturna (30)

Fatmabacı (31)

Sofular (32)

Narhoğlu (33)

Hacı Recep (34)

Kundüstan (35)

[29, 30] Bu günde aynı adla anılmaktadırlar. Bu iki isme 1004 H. tarihli sicilde de raslandı. Yavruturna isminin tesmiye sebebi hakkında halk arasında şu sözler söylenir: Osmanlı devrinde sancak beylerinden birisi şehrin etrafını gezerken köşe başlarında kadın ve kızların oturduğunu görmüş, bu yavru turnalar ne güzel demiş. Yavruturna adı oradan kalmıştır. Bunun da bir rivayet olarak yazıyoruz.

[31, 32] Bu günde aynı adlarla mahalle vardır. Bu iki isme 1004 H. tarihli sicilde de raslandı.

[33] Bu günde vardır. Bu isim 1004 H. tarihli sicilde yoktur.

[34] Bu günde bu isimde bir mahalle vardır. Fakat 1004 H. tarihli sicilde bu isim görülmedi,

[35] Bu ad günde aynı şekilde telaffuz edilmektedir. 1004 H. tarihli sicilde Kunduzhan olarak yazılıdır. Sonra bu ismin Kundüstana inkılap ettiği anlaşılmaktadır.

Şarkıyan (36)

Çepni (37)

Ümid Halife (38)

Puşıyan (39)

Hanı cedit (40)

[36] Bu mahalle Çorumun tam şarkındadır. Bundan sonra şehrin kenarına daha iki büyük mahalle vardırki bunlar Azapahmet, Burhankethuda mahalleleridir. Bu isim 1004 H. tarihli sicilde de vardır.

[37] Bu isim mahalle adı olarak bu gün de yaşıyor. Aşiretlerin iskânı sırasında Çepni aşiretinden bir kısmının da buraya yerleştirildiği anlaşılıyor. Bu adı 1004 H. tarihli sicilde bulamadım.

[38] Bu isimde mahalle bugün de vardır. 1004 H. tarihli sicilde görüldü.

[39] Bu gün bu isimde mahalle yoktur. Bu listeden fazla olarak Kıpti adındaki 1308 H. sıralarında yapılan bir şehir haritasına göre kale mahallesi olmak ihtimali vardır. 1004 H. tarihli sicilde yoktur.

[40] Bu mahallede bu gün yoktur. Her halde adının değiştiği anlaşılıyor. 1004 H. tarihli sicilde yoktur.

Emir Ahmed (41)

Çiflik (42)

Camiikebir (43)

[41] Bu mahalle Çorumun en eski mahallelerinden biridir. 1004 H. tarihli sicilde de bu isim görüldü. Kızı Mahmur hatunun 756 H. tarihli bir satış vesikası vardır. İleri ve Celil divanlarını teşkil eden bu araziyi Seyid Ali kızı Keçi hatuna satmıştır. Emir Ahmed bu tarihten evvel ve 600 yıldan beri bu adın yaşadığı anlaşılmaktadır. Bu vesika yakında neşredilecektir.

[42] Aynı ad bugünde vardır. 1004 H. tarihli sicilde bu isim görülmedi.

[43] Bu isim 1004 H. tarihli sicilde de vardır. Cami yapıldıktan sonra bu adın verildiği zamandan beri mahalle adı olarak kullanıldığı anlaşılıyor. Evliya Çelebi bu cami hakkında şöyle der:

Sultan Alâeddin camisini Süleyman han imar etmiştir. Çarşı içinde Mimar Sinan kârî olub ce-maati çoktur. (C. 2 S. 402) Bu caminin yapılış ve tamirleri hakkında ayrıca bir etüd hazırlamaktayız.

Karakeçili (44)
Hacı Nasrullah (45)
Azap Ahmed (46)
İsa Halife (47)
Kale (48)

1004 tarihli sicilde Çorumun kaç mahallesi olduğunu gösterir bir listeye tesadüf edemedik. Yalnız tesbit edilen hadiselerde bilmünasebe zik-

[44] Burasıda aynı adda olan aşiretten bir kısmının iskân edildiği yerdir. Bu isim 1004 H. tarihli sicilde Karakeçili şeklindedir.

[45] Bu Çorumda hicrî onuncu asır sonlarında sancak beyliği yapmış bir zattır. (Çorumlu) nun ilâveleri arasında buna aid vesıkalara tesadüf edilecektir. 1004 H. tarihli sicilde S. 69 da 6 ramazan 1004 sancak beyi olduğu yazılıdır. Hamit sancak beyliğinden buraya nakledilmiştir.

[46, 47] Bunlar bu gün de vardır. 1004 H. tarihli sicilde de tesadüf edildi.

[48] Bu mahalleye eskiler hisar derlerdi. 1004 tarihli sicilde bu isim yoktur. Sonradan 1240-1252 arasında Kale denildiği gibi bu gün de kale adı ile anılmaktadır.

redilen mahalle adlarını yazdık. Bunların adedi 64 dür. Bu devirde Çorum daha çok küçük olmasına rağmen mahalle adı bu günü nazaran büyük bir fark gösteriyor. Bu kalabalık isimleri; o devirde her görünen adamın kendi soğakında kendi adını takmak temayülünün bir ifadesi olsa gerek, 1240 tarihli sicilde olmayan yani 1004 tarihinden sonra münderis veya başka mahalleye bağlanan eski mahallelerin adları şunlardır:

Eymir Halife (49)
Etcî Ali (Atçı Ali) (50)
Emir Hacı
Enzaldı
Tarhan (51)
Beden Kavak

[49] Çorumda Eymir adında bir de köy vardır.

[50] Bu gün Acceliulâ. Accelisanî adı ile anılan ve 1240 sicillinde kayıtlı bulunan mahalleler olsa gerek.

[51] Bu adda bir köy vardır. Bunun Çorumda hiç bir izine rastlanamamıştır.

Bey camii
Pirinççi
Çankara (52)
Hacı Halil
Hoca Hamza
Hacı Halife
Hacı Bekir
Hacilimon,
Hacı Bayram (53)
Hacı Mürsel (54)
Hacı Ali
Hacı İsa
Hoca İsmail
Gökçe
Güldede (Göldede)
Makabir
Musa Halife
Nuri Çelebi
Selime Hatun
Sabuncu
Fethullah

[52] Fatmabacı mahallesinde bir meydan adıdır. Aynı adda anılan bir de mescid vardır.

[53] Birde bu isimde köy adı vardır. Kalınkaya, diğer adı Hacı Bayram.

[54] Çorumda mürsel suyu vardır. Bu adla bir münasebeti olup olmadığı tedkik edilmektedir.

Kalburcu
Karan
Kapaklı (55)
Dabakhane (56)
1004 H. tarihli sicilden 64 mahalle adı muhtelif vesikalardan derlendiği için mahallelerin hepsini göstermezse de bir fikir verebilir. Fakat hicrî onbirinci asrın ortalarına doğru yazılan Evliya çelebiye göre bu zamanda Çorumda 42 mahalle (C. 2. S. 402), (1240 - 1252) yılları arasında yine sicillere ve yukarıdaki listeye göre 48 mahalle olduğu anlaşılıyor. 1290 H. den sonra bunlardan başka yedi mahalle adına daha tesadüf edilmiştir. Fakat 1240 daki

[55] Bu mahalle adı değildir. Bu gün Sağrıçı mahallesinde Ahilerin bulunduğu evin önündeki meydanın adıdır, Eskiden orası kavga meydanı imiş. Efeler birbirleriyle çekiştikleri zaman «Kapaklıya gel de görüşürüz» dedikleri rivayet edilir.

[56] Bu gün Medrese mahallesinin bulunduğu yerdir.

listede bulunan mahalle adlarından altı tanesinin adı ya değişmiş veyahud başka mahalleye ilâve edilmek suretile büyütülmüştür. Tahminen 50 - 60 yıl evvel ilâve edilenler bunlardır :

İcadiye (57)

Hıdırlık (58)

Hamidiye (59)

Selimiye (60)

Harmanlı (61)

Mahmudiye (62)

(57) Tahminen 1310 H. de boş bir yer iken muhacir iskân edilerek yeniden mahalle tesis edilmiştir.

(58) Burası son zamanlara kadar bir köy iken bir müddet evvel şehir hududu içine alınarak mahalle olmuştur.

(59) Tahminen 1300 H. sırasında muhacir iskân edilmiş ve Hamidiye adı verilmiştir.

(60) Yine aynı zamanlarda muhacir iskân edilerek bir mahalle teşkil edilmiştir.

(61) Gülâbi ile kale arasındaki sahadır.

(62) Hacınasrullah mahallesine bitişiktir. Muhacir iskân edilmiştir.

Ermeni (63)

Muhtelif devirlere aid Çorum mahalle adları üzerinde yaptığımız tedkiklerden sonra 1243 H. yılında Çorum mahallelerinin genişlik derecesi hakkında bir fikir vermek için bu devre aid elimize geçen bir vesikayı da bu yazıya eklemeye pek faydalı bulduk. Bu vesika bir cedveldir. 1243 H. yılında Çorum mahallelerine yapılan salgını gösterir. Mahalle adları karşısında bulunan rakamlara dikkat edilecek ve diğer rakamlarla mahallelerinde büyüklüğü ve küçüklüğü hakkında bir fikir edinilmiş olur. Mahalle üzerine isabet eden salgını gösterir cedvel budur :

Ümithalife 926

Emirahmed 1504

Uç 1504

(63) Bu gün inkılâp okulunun bulunduğu sahalardır. Bu günde böyle bir mahalle kalmamıştır. Bunlar nihayet beş on haneden ibaret idi.

Akpınar	1997	Sağrıncı	3009
Burhankethuda	4167	Sofular	2199
Pazar	521	Şeyheyub	2604
Camii kebir	1504	Şeyhlar	926
Çepni	1157	Şarkıyan	578
Çakır	1620	Acceliulâ	1041
Çiriş	710	Accelisani	1389
Çiflik	1157	Azap Ahmed	1736
Çöplü	694	İsahalife	1504
Hacı Kemal	2199	Fatmabacı	578
Hacı Recep	2778	Karamançavuş	2199
Hacı Geven	1041	Kubbelü	2083
Hacı Davud	1040	Karakeçili	1160
Hacı İshak	1011	Kundüstan	810
Hacı Yusuf	1215	Kale ve Puşıyan	1154
Hacı Nasrullah	1167	Gülâbibey	405
Hacı Nurullah	3332	Narinoğlu	694
Hancedid	463	Nurullah	—
Depecik	1273	Yavrudurna	1:04
Sancaktar	463		

Halk Türküsü derlemeleri :

No: 6

Güzelleme

Notaya alan
S. Leblebici

Ağır Saz... Gari

bin e fern... gel dim i li ze mi sa fir ol mu sam

bir han i cin de SAZ...

a ra dum hu ru le gel ma ru bul dum ce va hir ol

mu sum mer can i cin de

Güzelleme [1]

Notaya alan

Sadi Leblebici

No: 6

Garibim efem geldim ilize (2)
Müşafir olmuşum bir han içinde

Orada horile gilmanı buldum
Cevahir olmuşum mecan içinde

- [1] Çorumun Mecidözü ilçesinin Mustafa çelebi köyü ile Kıl Validen derlenmiştir.
[2] İlinizin galatıdır.

Her nereye varsam seni bulurum   Âşık âlemlerde olmuşsan hayal
Meğer sensiz karar edüb dururum   Süzölmüş ballardan olmuşsan zülâl
Bir acaip gezişinden bilirim   Dişlerin incidir kaşların hilâl
Bunca milletlerde bir can içinde   Menendin (3) yoğunmuş cihan içinde

Seydi(4)yarım derki severim candan
Nekemlikler (5) gördün vaz geçtin
benden
Sanmaki efendim vaz gelmem sen-
den
Meğer kellem döner meydan içinde

[3] Menendi : Misil demektir. Menen-
din galatıdır.

[4] Seydiyar : Efendi yar demek, bek-
taşi istilahıdır.

[5] Kemlik ; Fenalık.

No: 7

Sen ben den geçtin i se
Ge di yom ya de mi yom yos mam ben sen

den ge ce de mi yom ya rim
ben sen den ge ce de mi yom Coştum

yi ne da l ga la ni yo rum ben ye ni
ye ni sev da la ni yo rum ben

Coştum

No: 7

Gidiyom gidemiyom
Yosmam ben sensiz edemiyom
Sen benden geçtin ise
Cicim ben senden geçemiyom
Coştum yine dalgalanıyom ben
Yeni yeni sevdalanıyom ben

Bahçada sarı çiçek
Yosmam üstüne konmuş böcek
Seveceksin sen beni
Cicim ne var böyle üzecek
Coştum yine dalgalanıyom ben
Yeni yeni sevdalanıyom ben

Gettim nane biçmeye
Yosmam eğildim su içmeye
Yar geliyor dediler
Cicim kanadlandım uçmaya
Coştum yine dalgalanıyom ben
Yeni yeni sevdalanıyom ben

Bahçaya ekdim biber
Yosmam ne zaman kızaracak
O senin alçak baban
Cicim ne zaman geberecek
Coştum yine dalgalanıyom ben
Yeni yeni sevdalanıyom ben

No: 8

Anam anam

Notaya alın
S. Sillekesi

Bu derd be ni if lah et mez öl dü rür ba si
E zel ba har yaz ay la m o lun ca a kar

na bir sa re bul ya
de re ler den su ya vas ya va . . . s

A nam a nam . . . a nam a nam ga rip a nam hangi bir ha
li ne ya nam SAZ . . .

A n a m A n a m

No: 8

Ezel bahar yaz ayları olunca
Akar derelerden su yavaş yavaş
Bu derd beni iflah etmez öldürür
Başına çare bul yavaş yavaş
Anam anam anam anam garip anam
Hangi bir haline yanam

Yücesine çıkdım seyran eyledim
Yarinen gezdiğim bağlar perişan
Kulak verdim dört etrafı dinledim
Bir ben değil cümle âlem perişan
Anam anam anam anam garip anam
Hangi bir haline yanam

Gönül derki bu yaylayı yaylamam
Aşkolmazsa ben buraları boylamam
Bir kusur eyledim inkâr eylemem
Bir kusurla yar yüzüme bakmazmı
Anam anam anam anam garip anam
Hangi bir haline yanam

Yüce dağ başında lâleler susuz
Anadan yetimim babadan öksüz
Varmı benim gibi yurdsuz yuvasız
Yuvası yıkılmış baykuşa döndüm
Anam anam anam anam garip anam
Hangi bir haline yanam

Atanın Köşesi :

Sevgili Atam

Recep Rahmi Tankaya

1

Ey türkün ulusu Kemal Atatürk,
Tanıtın dünyaya yaman Atatürk,
Yurduma ışıklar saçtın ey Atam,
Attırdın düşmana duman Atatürk.

2

İstiklâl getirdin esir yurduma,
Derman oldun ulusumun derdine,
Kâinatı teşhir ettin ey Atam,
Yan bakamaz oldu kimse yurduma.

3

Dışarda içerde çok işler gördün,
Yurduma yeni bir hayat verdin,
Asrı yıla sığdırdın ey büyük Atam,
Koskoca dünyaya sen dehşet verdin

4

Kurtardın yurdumu türlü düşmandan
Bir nuh gibi necat buldun tufandan
Kalbimizde yaşıyorsun ey Atam,
Ayrıldın ise de fani cihandan.

5

Ayrılığın yaktı yüreğimizi,
Her türkün kalbinde bir derin sızı,
Ah mümkün olsada görsen ey Atam,
Bütün dünya tuttu mateminizi.

6

Kan ağlıyor seni seven her insan,
Karalar bağladı yasadır cihan,
Nasıl anlatayım bilmem ey Atam,
Yaptığın işlere olmuştuk hayran.

7

Sağlığın dünyaya vermişti heybet
Ölümün de saçtı cihana dehşet
Geliyor baksana ey büyük Atam
Sizleri teşyie her yandan heyet.

8

Ölüm haberiniz nasıl duyuldu,
Türk milleti ta kalbinden vuruldu,
Naşinizi görmek için ey Atam,
Sarayın önünde mahşer kuruldu.

9

Kurtardığın millet seni seviyor,
Görmek için hayatını veriyor,
Kim esirger senden canın ey Atam,
Gözler yaşlı hep yürekler eriyor.

10

Ah yeniden hayat mümkün olsada,
Uğrunuza olsa on bin can feda,
Ne pahaya mal olsada ey Atam,
Fedakâr milletin eylerdi eda.

11

General, subaylar naşini bekler,
Ruhunuzu kucaklardı melekler,
Çok evlâdlar yetiştirdin ey Atam,
Boşa gitmez o çektiğin emekler.

12

Açtığın çığırdan dönmeyiz geri,
Azmimiz ileri her an ileri,
Ruhunuz şadolsun sevgili Atam,
Evlâdın vükseltir bu cennet yeri.

12

Badı hazan esdi döküldü yaprak,
Doymadı, doymadı kara toprak,
Bir evlâdın kalsa yine ey Atam,
Yükselecek arşa nurlu Albayrak.

13

Senin kurtardığın bu Türk milleti,
Yaşatır kurduğun bu Cümhuriyeti,
Müsterih ol makberinde ey Atam,
Ne mümkün unutmak Âli himmeti.

14

Andımız var biz izinden yürürüz,
Bıraktığın emaneti koruruz,
Hepimiz birimiz için ey Atam,
Emin ol ki canımızı veririz.

Âşık Haydar köşesi

D ü n y a y a

Âşık Haydar

Gelin sanmayın arkadaşlar
Bu dünyada kalan vardır
Sayısı hesaba gelmez
Günde yüz bin ölen vardır.

Kimisi civan karşımda
Kimisi yetmiş yaşında
Kimisi ana batnında,
Bunca doğup gelen vardır.

Kimisi define bulmuş,
Kimisi çok maldan olmuş,
Bu dünya böyle kurulmuş.
Çok ağlayıp gülen vardır.

Kimi doğru yola gitmez,
Haka yarar bir iş tutmaz,
Aç doyurup hayır işlemez,
Harun gibi kalan vardır.

Kimisi doğru buyurur,
Söyler sözünü duyurur,
Açık örter aç doyurur,
Çok irahmet alan vardır.

Âşık Haydar gafil kalma,
Gönlünü endişeye salma.
Bu dünyayı ıssız sanma,
Yeri göğü kuran vardır.

Kimisi bilmez ayını,
Alır nazlının payını.
Fenadır komşu hayını,
Şefaatsiz ölen vardır.

Bazı insan işine evmez,
Daşı, baş üstüne koymaz.
Açık kalır karnı doymaz,
Meşhur derler kelâm vardır.

Gelelim evlâd bahsine,
Hürmet etmez anasına.
Kötü söyler babasına,
Helbet onda haram vardır.

Bir avrat erkenden kalksa,
Hırkasını anına taksa.
Hanesine iyi baksa,
Helbet onda kadem vardır.

Bismillâhsız tohum ekse
Karez edüb fidan çekse.
Komşunun sınırın sökse,
O dünyada sitem vardır.

Kırşehirli Şair İlhamî hakkında

Cevad Hakk Tarım

Her nüshasını zevkla, İstifa-
deyle okuduğum «Çorumlu» der-
gisinin 8 inci sayısında, Çorumun
bilgin evlâtlarından Bay Eşref
Ertekin; üç destanını sunduğu
Kırşehirli Şair İlhamî'nin hüviye-
tini aydınlatmamızı biz Kırşehir-
lilerden beklediğini yazıyordu.

Sayın Eşref Ertekinin bu ta-
lebini ve İlhamî'nin destanlarını
aynen Kırşehir gazetesine göçür-
müş, bizi bir hemşehrimizin eser
ve mevcudiyetinden haberdar eden
«Çorumlu» dergisine ve kıymetli
yazıcısına teşekkür etmiş; yalnız
Abdülaziz değil, Abdülhamid dev-
rinde de yaşadığı zamanına göre
oldukça mükemmel bir tahsil gör-
düğü, tarikate mensubiyeti şiirle-
rinin tedkikinden anlaşılan şairin
asıl adının İlhamî olmadığını kay-
detmiş, şairi tanıtabilecek yazılara
gazetemiz sahifelerinin açık ol-
duğunu bildirmiştim.

Dün, matbaamızda basmakta
olduğumuz Âşık Saidin türküleri
adındaki kitabın dördüncü forma-
sının tashihiyerini yaparken :

İsmim Said mahlasım İlhamî

mısrainı gözüm ilişir ilişmez,
«evrika evrika» diye hamamdan
fırlayan Arşimed gibi, ben de
buldum buldum.. diye haykırdım.
Fakad o anda hafıza ve intika-
limin de sadakatsızlığına acıdım.
Çünkü: Kırşehir tarihinde Âşık
Saidin tercemei halini yazar-
ken mahlasının da İlhamî olduğu-
nu zikretmiştim. Ne yapalım kul
kusursuz olamıyor.

Âşık Saidin muhtasar bir hal
tercemesile yukarıdaki mısraın
temamını takdim ediyorum:

Âşık Said hicrî 1251 yılında
Tokluğmen köyünde dünyaya gel-
miştir. Tokluğmen Kırşehirin 35
kilometre batısında 280 evlik bir
köydür. Bağları ve bahçeleriyle
çıplak ovada güzel bir manzara
teşkil eder. Bu yeşil köy kuşların
toplandığı bir yerdir. Kızılmak
bu köyün eteklerini yalayarak
geçer.

Onyediyine kadar bu köy-
deki âşık hocalardan okuyup yaz-
ma öğrenen Said, 18 yaşında Kay-
seriye giderek orada iki buçuk
sene medrese tahsili görmüştür.

Avcılık ve biniciliğe meraklı idi. Gençliğinde bir çok kadınların rüyasına girecek derecede güzel ve yakışıklı olduğu halde ihtiyarlığında zayıf, sarı ve çökmüş bir vaziyet almıştır. 45 yaşlarına kadar saz çalmış, türkülerini sazla terennüm etmiştir. Genç ve güzel

Âşık Saidden Bir Örnek

Yine bir yel esti ömrüm bağına
Soldurdum gülümü d-remi bildim
Bir güzel avladım düştüm ağına
Çırpınıp duzağı yolamı bildim.

* *
*

Hiç gitmiyor şu başımın dumanı
Kesemedim şu dünyanın gamını
Çok aradım bulamadım Lokmanı
Derdime bir çare bulamı bildim.

* *
*

İsmim Said mahlasımdır İlhami
Süremedim dünyada devranı demi
Kendime eş ettim şu derdi gamı
Gelmedi ecelim ölemi bildim.

kadınlara karşı fazla düşküü idi. Bir defa Çıkınağıldan, iki defa kendi köyünden evlenmiştir. Kızılmak üzerinde kayıkcılık yapardı. 18 kânunu sani 1326 tarihinde köyünde ölmüştür. Oğullarından Seyfullah ta güzel şiirler ve koşmalar söylemektedir.

Ben dünyada muradıma eremedim
Geçti ömrüm demi devran süremedim
Feleğin yüzünden vefa göremedim
Her zaman ağlarım gülemi bildim.

* *
*

Sağımda solumda hain gidiler
Beni aldattılar düşman kişiler
Güzelin kalması sarptır dediler
Yardım olmayınca alamı bildim.

Çorum Manileri

Eşref Ertekin

403

Gedersen göndereyim
Babıcın döndereyim
Ya beni bile götür
Ya kendim öldüreyim

404

Gemideyim gemide
Ayağım yemenide
Alma beni kurreci
Bir yarım var geride

405

Gedin bulutlar gedin
Yarime selâm edin
Yarım uykudaysa
Üstüne gölge edin

406

Gedene bak gedene
Boyu benzer fidana
Fidanda bir gül bitmiş
Kokulatmaz adama

407

Gediyom ilinizden
Kurtulam dilinizden
Yeşil baş durna olsam
Su içmem gölünüzden

408

Gederim pişman pişman
Cümle âlem bana düşman
Neyleyem öyle yarı
Dili dost kalbi düşman

409

Gettin gelirim deyi
Yolu bilirim deyi
And içtin inandırdın
Senin olurum deyi

410

Gediyom Sivasa ben
Dayanamam naza ben
Yedi yıl emek verdim
Elâ gözlü kıza ben

411

Gederken güle dokun
Al da beline sokun
Irak deyi gücenme
Âşika Bağdat yakın

412

Gedersen sana nolur
Hayifler bana olur
Ben de bir yar bulurum
Adın bivefa kalır

413

Gediyorum işte gör
Hayalda gör düşte gör
Kadir kıymet bilmedin
Bir zalime düşte gör

414

Getme gedenim getme
Boyu fidanım gitme
Gedersen bile götür
Beni bırakıp getme

415

Geden gemi dururmu
Limanını bulurmu
İki baş bir yasdığa
Acap nasip olurmu

416

Gediyom gedemiyom
Ben yarsız edemiyom
Yarım cahil ben cahil
Bırakıp gedemiyom

417

Gedersen uğur olsun
Düz ova yolun olsun
Benden gayri seversen
Cellâdlar boynun ursun

418

Gediyom tozlu yoia
Gözlerim dola dola
Ben yarimi yitirdim
Acaba kimler bula

419

Gediyom sende bende
Bir ayvam kaldı sende
Kömür gözün sevdiğim
Bir arzum kaldı sende

420

Gediyom yolum budur
Ayrıldım zulüm budur
Bundan beter dert olmaz
Ecelsiz ölüm budur

421

Geminin anbarına
Mum diktim şamdanına
Yarebbim sen kavuşturdun
Hacılar bayramına

422

Gemiciyim gemici
Her dertlere yanıcı
Âlemi su alınca
Ben olayım gemicli

423

Gemici başımısın
Cevahir taşımısın
Sana bergüzar versem
Koynunda taşımısın

424

Gemiler doldu taşı
Ah ile ömrüm geçti
Gel felek ispat eyle
Hangi günüm hoş geçti

425

Göğercinim uçtumu
Gedüb göle düştümü
Varın sorun o yare
Yarım benden geçtimi

426

Göğercin urdum kalkmaz
Kanı göl oldu akmaz
Küçükten sevdiğim yar
Büyüdü yüze bakmaz

427

Güzel padişah kızı
Ayrırdılar şu bizi
Ayıranlar onmasın
Mevlâm kavuşturdun bizi

428

Güzelsin kıyamıyom
Bakmağa doyamıyom
Sana pek yanıyorum
Yüzüne diyemiyom

429

Gözüm yar gözüm yar
Gernanında gözüm var
İllerin yarı geldi
Nerde kaldı bizim yar

430

Gel efendim gel efendim
Gül açıldı gül efendim
Mah cemalin terleyince
Bu mendile sil efendim

431

Gergefin nakışları
Çıkamam yokuşları
Yarime selâm edin
Şu Çorumun kuşları

432

Gel bulut kerem ile
Yarime selâm eyle
Gecenin uykusunu
Gözüne haram eyle

433

Geydiğin al dirayi
Göksün sultan sarayı
Kime derdim yanayım
Sen açtın bu yarayı

434

Gördün yarin yar değil
Terk etmesi ar değil
Bul bir ahti bütün
Dünya geniş dar değil

435

Gelepçekte sarmayım
Yar elinde sırmayım
Yar elime geçerse
Öpeyim ısırmayım

436

Gün düştü tepelere
Kulakta küpelere
Bu canım kurban olsun
Gerdandan öpenlere

437

Gedikten aşan gelin
Al yeşil kuşan gelin
Kocan çirkin sen güzel
Cahd ette boşan gelin

438

Gül olur gül olur
Gonca açar gül olur
Aşkı sevda çekenin
Halı pek müşkül olur

439

Gecemide gecemide
Gamsız geçir gecemide
Befelek çokmu gördün
Aldın eğlencemide

440

Harmana kuyu kazdım
Yar okudu ben yazdım
Ak göbeğin üstünden
Düştümde öle yazdım

441

Harman yeri yaş yeri
Âdilem yavaş yürü
Koynundaki memeyi
Bana verde boş yürü

442

Harar üstünde harar
Oturmuş zülfün darar
Bir elim ak göbekte
Bir elim neler arar

443

Harman yeri otludur
Ergen koyunu tatlıdır
Dul gişi ile yatan
Sabahacak dertlidir

444

Haccil harem sahibi
Gel hey kerem sahibi
Ben sana yar olalı
Oldum verem sahibi

445

Havuzum dört köşeli
İç mermer döşeli
Eridim helâk oldum
Ben bu aşka düşeli

446

İç efendim aşk olsun
Oturduğun köşk olsun
Çekilecek dert değil
Çekenlere aşk olsun

MESUL MÜDÜR : Eczacı Bedri Bilginer.

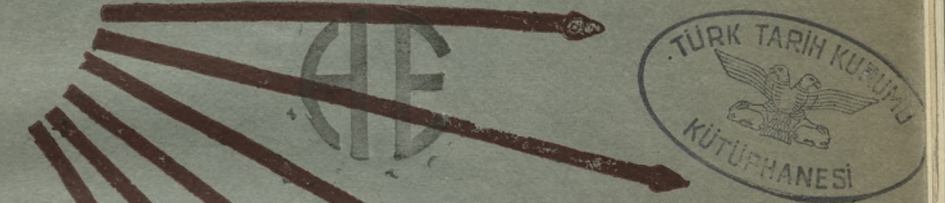
ÇORUMLU

Çorum Halkevi Dil, Tarih ve
Edebiyat komitesi çıkarır

Yıl: 1

15 ŞUBAT 1939

Sayı: 11

İÇİNDEKİLER

	Sahife
1 — Onuncu asırda Çorum	H. T. Dağlıoğlu 320
2 — Yeni bulunan gümüş paralar	Neşet Köseoğlu 324
3 — Evliya Çelebiye göre Çorum	Neşet Köseoğlu 326
4 — Halk türküsü derlemeleri	Sadi Leblebici 333
5 — Çorum Manileri	Eşref Ertekin 338
6 — Atatürk köşesi	Çorumlu Âşık Halil 341
7 — Âşık Haydar köşesi	* * 342
8 — Cönklerden derlemeler	* * 343
9 — Hesap veriyoruz	İhsan Sabuncuoğlu 347
10 — Halkevinin bir aylık çalışması	Ferdane Bozdoğan 350
11 — Vesikalar, Fotoğraflar	* * *